T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2019 / 592
KARAR NO : 2019 / 744
KARAR TR : 25.11.2019

ÖZET : Davacıya İcra Müdürlüğünce satışı yapılan aracın KDV bedelinin %1 oranında olması gerekirken %18 olarak uygulandığından bahisle; bedelinin düzeltilmesi için yapılan başvurunun reddine ilişkin karar hakkındaki şikayetlerin kabulü ile ret işlemin iptali; söz konusu KDV'nin %1 olarak uygulanması ve fazla yatırılan % 17'lik kısmın iadesi istemi ile açılan davanın, ADLİ YARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

-
-
-

K A R A R

Davacı : N.İ.
Vekilleri : Av. A. D.B. & Av. A.B.
Davalı : Hazine ve Maliye Bakanlığı (Gelir İdaresi Başkanlığı)

O L A Y : Davacı vekili dilekçesinde; müvekkilinin, Yenihisar İcra Müdürlüğünün 2015/146 Tlmt. Sayılı dosyasından 23.06.2015 tarihinde yapılan ihalede, 09 D... plakalı 2006 model, NİSSAN marka, PİCK UP tipli aracı iktisap ettiğini; 14.07.2015 tarihinde KDV ödemesi yaptıktan sonra aynı gün aracı teslim aldığını; bu aracın iki sıra koltuklu, yanlarının camlı, farları, aynaları, iç döşemesinin normal olduğunu; 3065 sayılı Katma Değer Vergisi (KDV) Kanunu'nun; 1/3-d maddesine göre, müzayede mahallerinde ve gümrük depolarında yapılan satışların KDV'ye tabi olduğunu; KDV oranlarının, Kanunun 28. maddesinin verdiği yetkiye dayanılarak, 30/12/2007 tarih ve 26742 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 2007/13033 sayılı Bakanlar Kurulu Kararnamesi ile kararnameye ekli I sayılı listede yer alan teslim ve hizmetler için %1, II sayılı listede yer alan teslim ve hizmetler için %8, bu listelerde yer almayan vergiye tabi işlemler için %18 olarak tespit edildiğini; I sayılı listenin 9. sırasında; "Aşağıda tanımları yapılan motorlu taşıtlardan yalnız "kullanılmış" olanlar, Türk Gümrük Tarife Cetvelinin 8701.90.50.00.00 Kullanılmış olanlar ile 87.03 pozisyonundaki binek otomobilleri ve esas itibariyle insan taşımak üzere imal edilmiş diğer motorlu taşıtlar (87.02 pozisyonuna girenler hariç) (steyşın vagonlar ve yarış arabaları dahil). [(Yalnız binek otomobilleri, steyşın vagonlar, yarış arabaları, arazi taşıtları, jipler, vb., motorlu karavanlar, elektrik, gaz, güneş enerjili vb. motorlu taşıtlar, "8703.10.11.00.00 özellikle kar üzerinde hareket etmek için dizayn edilmiş sıkıştırma ateşlemeli içten yanmalı pistonlu motorlu olanlar (dizel veya yarı dizel) veya kıvılcım ateşlemeli içten yanmalı pistonlu motorlu taşıtlar", "8703.10.18.00.00 diğerleri"] [Ambulanslar, mahkum taşımaya mahsus arabalar, para arabaları, cenaze arabaları, itfaiye öncü arabaları gibi özel amaçla yapılmış motorlu taşıtlar hariç]" ifadesine yer verildiğini; 87.03 pozisyonunda tanımlanan binek otomobiller ve esas itibariyle insan taşımak üzere imal edilmiş diğer motorlu taşıtların (87.02 pozisyonuna girenler hariç) (steyşın vagonlar ve yarış arabaları dahil) hem insan hem eşya taşıyabilen motorlu araçlar gibi "çok amaçlı araçları" kapsadığını; müvekkilinin iktisap ettiği aracın da esas itibariyle insan taşımak üzere imal edilmiş olduğunu; bu nedenle aracın 87.03 pozisyonunda ve sirkülerdeki açıklamalara uygun olduğu göz önünde bulundurularak, araca %1 KDV oranı uygulanması gerektiğini; açıklamaya çalıştıkları nedenlerle, KDV oranının düzeltilerek fazla yatırılan bedelin iadesi için açtıkları davada, Aydın Vergi Mahkemesinin 2018/282 E. Sayılı dosyası ile 2577 sayılı Kanunun 15/1 -e maddesi uyarınca dava dilekçesi ve eklerinin Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı'na tevdiine karar verildiğini, Didim Vergi Dairesi Müdürlüğü'nün 31.08.2018 tarihli, Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığının 29.08.2018 tarihli kararını bildiren, yazı cevabı ile taleplerinin 29.08.2018 tarihinde Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından reddedildiğinin öğrenildiğini, Gelir İdaresi Başkanlığının yazısının kendilerine tebliğ edilmediğini, bu nedenle dosyaya sunulamadığını ifade ederek; Yenihisar İcra Müdürlüğünün 2015/146 Tlmt. Sayılı dosyasında uygulanan %18 KDV bedelinin düzeltilmesi için yaptıkları istem hakkında Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından verilen ret kararı hakkındaki şikayetlerinin kabulü ile ret işlemin iptaline; söz konusu KDV'nin %1 olarak uygulanmasına ve fazla yatırılan % 17lik kısmın iadesine karar verilmesi istemiyle, idari yargı yerinde dava açmıştır.

Davalı vekili süresi içinde verdiği savunma dilekçesinde, uyuşmazlığın icra müdürlüğünün tesis ettiği bir işlemden kaynaklandığı, davanın adli yargı yerinde görülmesi gerektiğinden bahisle görev itirazında bulunmuştur.

AYDIN VERGİ MAHKEMESİ; 6.5.2019 gün ve E:2019/4 sayı ile, "(…)2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun'un Vergi Mahkemelerinin Görevleri başlıklı 6. maddesinde;

Vergi Mahkemelerinin genel bütçeye, il özel idareleri, belediye ve köylere ait vergi, resim ve harçlar ile benzeri mali yükümler ve bunların zam ve cezaları ile tarifelere ilişkin davalarla, bu konularla ilgili olarak 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un uygulanmasına ilişkin davaları ve diğer kanunlarla verilen işleri çözümleyeceği hükme bağlanmıştır.

2576 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun "İdari Dava Türleri ve İdari Yargı Yetkisinin Sınırı" başlıklı 2. maddesinin l/a bendinde;

İdari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan davaların iptal davaları oldukları belirtilmiş bulunmaktadır.

3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 1/3-d maddesinde;

"Müzayede mahallerinde ve gümrük depolarında yapılan satışlar ile 10/2/2005 tarihli ve 5300 sayılı Tarım Ürünleri Lisanslı Depoculuk Kanununa göre düzenlenen ürün senetlerinin, senedin temsil ettiği ürünü depodan çekecek olanlara teslimi" katma değer vergisine tabidir, hükmü yer almaktadır.

Aynı Kanun'un 40. maddesinde ise: 1. Katma Değer Vergisi, bu Kanunda aksine hüküm bulunmadıkça mükelleflerin yazılı beyanları üzerine tarholunur. 2. Bu Kanunun 9 uncu maddesinde belirtilen hallerde bu beyan, vergi kesintisi yapmakla sorumlu tutulanlar tarafından yapılır. 3. Herhangi bir vergilendirme döneminde vergiye tabi işlemleri bulunmayan mükellefler de beyanname vermek mecburiyetindedirler. 4. İthalatta alınan Katma Değer Vergisi, gümrük giriş beyannamesindeki beyan üzerine, gümrük giriş beyannamesi verilmeyen haller ve motorlu kara taşıtları ile Türkiye ile yabancı ülkeler arasında yapılan yük ve yolcu taşımaları ile transit taşımalara ait Katma Değer Vergisi mükelleflerin yapacakları özel beyan üzerine tarholunur. Bu fıkra hükmüne göre tarhiyata esas alınacak beyannamelerde, vergi matrahının unsurları ile vergi oranının açıkça gösterilmesi gereklidir. 5. Maliye Bakanlığı, bu Kanunun 17 nci maddesinin 1 inci fıkrasında sayılan kurum ve kuruluşlara sadece vergiye tabi işlemlerinin bulunduğu dönemler için beyanname verdirmeye, beyanname yerine kaim olmak üzere işleme esas olan belgeleri kabul etmeye, bu mükelleflere ait verginin beyan ve ödeme zamanı ile tahsiline ilişkin usul ve esasları belirlemeye yetkilidir. " hükmüne yer verilmiştir.

Katma Değer Vergisi Uygulama Genel Tebliği'nin Müzayede Mahallinde Yapılan Satışlar başlıklı B/6.1 maddesinde; "3065 sayılı Kanunun (1/3-d) maddesine göre, cebri icara, izale-i şüyu, ipoteğin paraya çevrilmesi, tasfiye gibi nedenlerle yapılan açık artırma, pazarlık ve diğer şekillerdeki satışlar da dahil olmak üzere, müzayede mahallerinde yapılan her türlü satışlar KDV'ye tabidir. Kanunun istisna ve vergi oranlarına ilişkin hükümleri bu satışlar için de geçerlidir. Bu satışlarda vergiyi doğuran olay, satışın yapıldığı tarihte vuku bulmaktadır. Verginin mükellefi satışları düzenleyen özel veya resmi kişi ve/veya kuruluşlar olup, 3065 sayılı Kanunun (23/d) maddesi hükmüne göre, satılan malın kesin satış bedeli KDV'nin matrahıdır. Bu satışlarla ilgili beyan ve ödeme mükellefiyeti genel esaslara göre yerine getirilir. Başka faaliyetleri dolayısıyla sürekli beyanname vermek zorunda olmayan resmi kuruluşlar (icar daireleri hariç) tarafından bu şekilde tahsil edilen KDV, yetki alanı içerisinde bulunan vergi dairelerine en geç 7 (yedi) gün içinde ödenir." denilmektedir.

İcra Dairelerinde Yapılan Satışlar başlıklı B/6.2. Maddesinde; 3065 sayılı Kanunun 40 ıncı maddesi ile Kanunun (17/1) inci maddesinde sayılan kurum ve kuruluşlara; - Sadece vergiye tabi işlemlerinin bulunduğu dönemler için beyanname verdirme, - Beyanname yerine kaim olmak üzere işleme esas belgeleri kabul etme, - Bu mükelleflere ait verginin beyan ve ödeme zamanı ile tahsiline ilişkin usul ve esasları belirleme, konusunda Bakanlığımıza yetki verilmiştir. Söz konusu yetki çerçevesinde, 3065 sayılı Kanunun (1/3-d) maddesi uyarınca müzayede yoluyla satış yapan icra dairelerinin bu satışlarıyla ilgili KDV'nin beyan ve ödenmesi ile ile ilgili işlemlerini aşağıdaki şeklide yürütmeleri uygun görülmüştür.

Verginin Mükellefi başlıklı 6.2.1. maddesinde: İcra yoluyla yapılan satışlarda verginin mükellefi, satışı gerçekleştiren icra daireleridir.

Verginin Beyanı ve Ödenmesi başlıklı 6.2.2. maddesinde: "İcra dairelerince müzayede mahallinde yapılan satışlar nedeniyle hesaplanan KDV, ilgili mevzuatı uyarınca en geç bedelin tahsil edildiği günü izleyen günün mesai saati bitimine kadar vergi dairesine beyan edilip aynı süre içinde ödenir. " denilmektedir.

2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun "Şikayet ve Şartlar" başlıklı 16. Maddesinde; "Kanunun hallini mahkemeye bıraktığı hususlar müstesna olmak üzere İcra ve İflas dairelerinin yaptığı muameleler hakkında kanuna muhalif olmasından ve hadiseye uygun bulunmamasından dolayı icra mahkemesine şikayet olunabilir. Şikayet bu muamelelerin öğrenildiği tarihten yedi gün içinde yapılır. Bir hakkın yerine getirilmemesinden veya sebepsiz sürüncemede bırakılmasından dolayı her zaman şikayet olunabilir." hükmü yer almaktadır. "Şikayet üzerine yapılacak muameleler" başlıklı 17. maddesinde de, "Şikayet tetkik merciince, kabul edilirse şikayet olunan muamele ya bozulur, yahut düzeltilir. Memurun sebepsiz yapmadığı veya geciktirdiği işlerin icrası emrolunur." hükmü yer almaktadır. "Tetkik mercii" başlıklı 4. maddesinde de: "İcra ve iflas dairelerinin muamelelerine karşı yapılan şikayetlerle itirazların incelenmesi icra tetkik mercii hakimi yahut kanun gereğince bu görev kendisine verilmiş olan hakim tarafından yapılır. İş durumunun gerekli kıldığı yerlerde Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun olumlu görüşü ile Adalet Bakanlığınca icra tetkik merciinin birden fazla dairesi kurulabilir. Bu durumda icra tetkik mercii daireleri numaralandırılır. İcra tetkik merciinin birden fazla dairesi bulunan yerlerde iş dağılımı ve buna ilişkin esaslar, Hakimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca belirlenir. Her icra tetkik mercii hakimi, kendisine Adli Yargı Adalet Komisyonu Başkanlığınca dönüşümlü olarak bağlanan icra ve iflas dairelerinin muamelelerine yönelik şikayetleri ve itirazları inceler, bu dairelerin gözetim ve denetimleri yapar, idari işlerine bakar. İcra yetkisini haiz sulh mahkemelerinin muamelelerine karşı vuku bulacak şikayet ve itirazların tetkik mercii o mahkemenin hakimidir." denilmiştir.

Bu durumda Mahkememizin görevsizliği yolundaki itirazın değerlendirilmesi suretiyle görev konusu incelenerek açıklığa kavuşturulması gerekmektedir:

Davalı idare tarafından konuya ilişkin olarak 2004 sayılı İcra ve İflas Kânununun 4 üncü maddesi ile aynı Kanunun 16 ıncı maddesi hükümleri çerçevesinde dava konusu uyuşmazlık hakkında adli yargının görevli olduğu iddia edilmişse de;

Dava konusu olayda, davacının 23.06.2015 tarihinde Yenihisar (Didim) İcra Müdürlüğü'nce yapılan ihaleden satın aldığı 09 D... plakalı araç için 14.07.2015 tarihinde ödemiş olduğu %18 oranındaki katma değer vergisinin, %1 olarak uygulanması gerektiği, bu nedenle fazladan alındığı iddia edilen %17 oranında katma değer vergisine isabet eden kısmın iadesi istemiyle Didim Vergi Dairesi Müdürlüğüne düzeltme başvurusunda bulunduğu, bu başvurunun zımnen reddedilmesi üzerine ret işleminin iptali istemiyle açılan davada, Mahkememizin 24.07.2018 tarih ve E:2018/282,

K:2018/510 sayılı kararı uyarınca merciine tevdiine karar verildiği, ilgili mercii olan Gelir İdaresi Başkanlığınca talebin 29.08.2018 tarih ve 111372 sayılı yazı ile ret edildiği, davacı tarafından ret kararı hakkındaki şikayetlerinin kabulü ile ret işleminin iptali ve fazladan yatırılan KDV'nin iadesi istemiyle görülmekte olan davanın açıldığı anlaşılmaktadır.

Bu durumda yukarıda belirtilen mevzuat hükümleri de dikkate alınarak, %18 oranında tahakkuk ettirilen ve vergi dairesine ödenen verginin %17'lik kısmının iadesi amacıyla yapılan düzeltme şikayet başvurusunun reddine ilişkin işlemin iptali ile söz konusu kısmın iadesi istemiyle açılan davada, davanın vergiye yönelik olması ve Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı'na yapılan şikayet başvurusunun reddine dair işlemin dava konusu edilmesi nedeniyle davalı idarenin görev itirazı yerinde görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle; davanın görüm ve çözümünde Vergi Mahkemesi görevli olduğundan davalı Maliye Bakanlığı Gelir İdaresi Başkanlığı'nın Görev İtirazının Reddine, …" ve Mahkemelerinin görevliliğine karar vermiştir.

Davalı vekili tarafından, süresi içinde verilen dilekçe ile olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılması istemiyle başvuruda bulunulması üzerine dilekçe, dava dosyası ile birlikte Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'na gönderilmiştir.

YARGITAY CUMHURİYET BAŞSAVCISI; "(…)2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun "Şikayet ve Şartlar" başlıklı 16. maddesinde; "Kanunun hallini mahkemeye bıraktığı hususlar müstesna olmak üzere İcra ve İflas dairelerinin yaptığı muameleler hakkında kanuna muhalif olmasından veya hadiseye uygun bulunmamasından dolayı icra mahkemesine şikayet olunabilir. Şikayet bu muamelelerin öğrenildiği tarihten yedi gün içinde yapılır./ Bir hakkın yerine getirilmemesinden veya sebepsiz süründemede bırakılmasından dolayı her zaman şikayet olunabilir. "Şikayet üzerine yapılacak muameleler başlıklı 17. maddesinin 1. fıkrasında "Şikayet tetkik merciince, kabul edilirse şikayet olunan muamele ya bozulur, yahut düzeltilir. / Memurun sebepsiz yapmadığı veya geciktirdiği işlerin icrası emrolunur. "; "Tetkik merci" başlıklı 4. maddesinin 1. fıkrasının ilk cümlesinde ise: "İcra ve iflâs dairelerinin muamelelerine karşı yapılan şikâyetlerle itirazların incelenmesi icra tetkik mercii hâkimi yahut kanun gereğince bu görev kendisine verilmiş olan hâkim tarafından yapılır denilmiştir.

Olayda, davacı tarafından, Yenihisar (Didim) İcra Müdürlüğünce yapılan ihale sonucu alınan 09 D... plakalı araca ilişkin olarak % 18 oranında hesap edilen KDV oranının % 1 olarak belirlenmesi talep edilmiştir.

2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanunun "Vergi Mahkemelerinin Görevleri" başlıklı 6. maddesinde, Vergi Mahkemelerinin genel bütçeye, il özel idareleri, belediye ve köylere ait vergi, resim ve harçlar ile benzeri mali yükümler ve bunların zam ve cezaları ile tarifelere ilişkin davalarla, bu konularla ilgili olarak 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun uygulanmasına ilişkin davaları ve diğer kanunlarla verilen işleri çözümleyeceği hükmüne yer verilmiştir.

Bu itibarla, İcra Müdürlüğü tarafından yürütülen takibe ilişkin olarak yapılan ihale sonucunda alınan araca ilişkin, icra müdürlüğünce verilen % 18 oranında KDV ödenmesine dair kararın kanuna aykırılığı iddiası şikâyet yolu ile İcra Mahkemesinde çözümlenecektir. Mahkeme incelemeyi söz konusu icra dosyası üzerinde yaparak, işlemin kanuna uygun olup olmadığı hususunda karar verecektir. Adli yargılamanın bir parçasını oluşturan bu uyuşmazlığın, İcra Müdürlüğünün tesis ettiği bir işlemden kaynaklandığı gözetildiğinde, bu işlemin yasaya uygun olup olmadığının adli yargı yerince çözümlenmesinin gerektiği kanaatine varılmıştır.

Uyuşmazlık Mahkemesinin 23/10/2017 tarihli ve E.-K.-2017/223-600 sayılı kararında da aynı hususların vurgulandığı görülmektedir.

Açıklanan nedenlerle, açılan davanın adli yargı yerinde görüm ve çözümü gerekmektedir.

KARAR : Yukarıda açıklanan nedenlerle 2247 sayılı Kanunun 10. ve 13. maddeleri gereğince, olumlu görev uyuşmazlığı çıkarılmasına, dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesi Başkanlığına gönderilmesine …" karar vermiştir.

Başkanlıkça, 2247 sayılı Yasanın 13. maddesine göre Danıştay Başsavcısının da yazılı düşüncesi istenilmiştir.

DANIŞTAY BAŞSAVCISI: "(…)2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanunun "Vergi Mahkemelerinin Görevleri" başlıklı 6. maddesinde, Vergi Mahkemelerinin genel bütçeye, il özel idareleri, belediye ve köylere ait vergi, resim ve harçlar ile benzeri mali yükümler ve bunların zam ve cezaları ile tarifelere ilişkin davalarla, bu konularla ilgili olarak 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun uygulanmasına ilişkin davaları ve diğer kanunlarla verilen işleri çözümleyeceği hükme bağlanmıştır.

2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanununun "İdari Dava Türleri ve İdari Yargı Yetkisinin Sınırı" başlıklı 2. maddesinin 1/a bendinde ise; idari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu ve maksat yönlerinden biri ile hukuka aykırı olduklarından dolayı iptalleri için menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılan davaların iptal davaları olduğu belirtilmiştir.

Yukarıda yer alan Yasa maddelerinin birlikte değerlendirilmesinden; İdari işlemin, idari makamların kamu gücü kullanarak ve idari usuller uygulamak suretiyle idare işlevine ilişkin olarak yaptıkları, çeşitli hak ve yükümlülükler doğuran, doğrudan uygulanabilen, kesin ve yürütülmesi zorunlu, tek yanlı irade açıklaması olduğu, katma değer vergisinin ise; kamu hizmetlerinden yararlananların, hizmetin maliyetine bir ölçüde katılmak üzere kanuna dayalı olarak katılmak zorunda oldukları kamusal bir mükellefiyet olduğu ve vergi dairelerince tahsil edileceği anlaşılmaktadır.

3065 sayılı Kanunun 1, 8 ve 17. maddeleri gereğince, davacının katma değer vergisi mükellefi olup olmadığı, mükellef ise yapılan satış işlemi itibari ile kanunda düzenlenen istisnalardan yararlanıp yararlanamayacağı ya da vergiden muaf kabul edilip edilmeyeceği konularında, inceleme yapma görevi, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu ve 2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun maddeleri uyarınca Vergi Mahkemesi'ne verildiğinden, davacının katma değer vergisine ilişkin talebi yönünden görevli yargı yerinin idari yargı olduğu sonucuna varılmıştır.

Devletin icra hukukundaki faaliyetlerine karşılık alınmış olan ihtilaf konusu vergi; icra müdürlüğü tarafından sorumlu sıfatıyla tahsil edilmiş olup, süresi dahilinde hâzineye intikal ettirilmiştir. Söz konusu tahsilat işlemi; mali idarenin bir işlemidir. Yasanın icra müdürlüğüne verdiği görev doğrultusunda tahsil edilmiş olması işlemin idari işlem olma niteliğini

değiştirmez. Bu işleme karşı, 2004 sayılı İcra İflas Kanunu'nun 16. maddesinde öngörülmüş bulunan şikayet yolunun işletilmesi söz konusu olamaz. Zira; anılan Yasa maddesinde yer verilen şikayet yolu; bu Kanunun hallini mahkemeye bıraktığı hususlar müstesna olmak üzere, icra ve iflas dairelerinin yaptığı muameleler hakkında kanuna muhalif olmasından veya hadiseye uygun bulunmamasından dolayı tanınmış olup, 2004 sayılı İcra İflas Kanunu hükümlerinin uygulanmasıyla sınırlı tutulmuştur. Başka bir ifadeyle; Yasa gereği sorumlu sıfatıyla yerine getirilen vergi tahsili görevinin İcra İflas Kanununun uygulanmasıyla bir ilgisi bulunmamaktadır. Kaldı ki, 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun, "Kanunun Şümulü" başlıklı 1. maddesinde de, bu Kanun hükümlerinin, ikinci maddede yazılı olanlar dışında genel bütçeye giren vergi, resim ve harçlar ile il özel idarelerine ve belediyelere ait vergi, resim ve harçlar hakkında uygulanacağı açıkça belirtilmiş, vergi hatalarında düzeltme ve reddiyatın hangi hallerde ve hangi usullerle yapılacağı 116 ncı ve devamı maddelerinde açıklanmıştır.

Bu durumda, idarenin tek yanlı olarak ve kamu gücü kullanarak kamu hizmetinden yararlanma karşılığında, davacıdan tahsil ettiği katma değer vergisi mahiyeti gereği bir idari işlem olup, 3065 sayılı Kanunun ilgili maddelerinde belirtilen hükümler uyarınca, hazine adına ilgili vergi daireleri, muhasebe müdürlükleri, mal müdürlükleri hesabına yatırılmak üzere sorumlu sıfatıyla icra müdürlüğünce tahsil edildiğinden, ödenen katma değer vergisinin iadesi istemiyle açılan davanın, görüm ve çözümünde 2577 sayılı Yasanın 2. ve 2576 sayılı Yasanın 6. maddesi uyarınca idari yargı içerisinde yer alan vergi mahkemesinin görevli olduğu sonucuna varılmıştır.

SONUÇ : Açıklanan nedenlerle, 2247 sayılı Yasa'nın 13. maddesi uyarınca, yapılan başvurunun reddi gerektiği …" yolunda düşünce vermiştir.

İNCELEME VE GEREKÇE:

Uyuşmazlık Mahkemesi'nin, Hicabi DURSUN'un Başkanlığında, Üyeler: Şükrü BOZER, Mehmet AKSU, Birol SONER, Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın katılımlarıyla yapılan 25.11.2019 günlü toplantısında:

I-İLK İNCELEME: Dosya üzerinde 2247 sayılı Yasa'nın 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre; davalı vekilinin anılan Yasanın 10/2 maddesinde öngörülen yönteme uygun olarak yaptığı görev itirazının reddedilmesi ve 12/1. maddede belirtilen süre içinde aynı İdarece başvuruda bulunması üzerine Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısınca, 10. maddede öngörülen biçimde olumlu görev uyuşmazlığı çıkarıldığı anlaşılmaktadır. Usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

II-ESASIN İNCELENMESİ: Raportör-Hâkim Taşkın ÇELİK'in, davanın çözümünde adli yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan; ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ'nin davada adli yargının, Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın ise davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra GEREĞİ GÖRÜŞÜLÜP DÜŞÜNÜLDÜ:

Dava, davacıya Yenihisar İcra Müdürlüğünün 2015/146 Tlmt. sayılı takip dosyasında satışı yapılan 09 D... plakalı 2006 model, NİSSAN marka, PİCK UP tipli aracın KDV bedelinin %1 oranında olması gerekirken %18 olarak uygulandığından bahisle; bedelinin düzeltilmesi için yapılan başvurunun reddine ilişkin karar hakkındaki şikayetlerin kabulü ile ret işlemin iptaline; söz konusu KDV'nin %1 olarak uygulanmasına ve fazla yatırılan % 17lik kısmın iadesine karar verilmesi istemiyle açılmıştır.

2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun "Şikayet ve Şartlar" başlıklı 16. maddesinde; "(Değişik: 3/7/1940 - 3890/1 md.) Kanunun hallini mahkemeye bıraktığı hususlar müstesna olmak üzere İcra ve İflas dairelerinin yaptığı muameleler hakkında kanuna muhalif olmasından veya hadiseye uygun bulunmamasından dolayı icra mahkemesine şikayet olunabilir. Şikayet bu muamelelerin öğrenildiği tarihten yedi gün içinde yapılır.

Bir hakkın yerine getirilmemesinden veya sebepsiz sürüncemede bırakılmasından dolayı her zaman şikayet olunabilir." hükmüne;

"Şikayet üzerine yapılacak muameleler" başlıklı 17. maddesinde; "Şikayet icra mahkemesince, kabul edilirse şikayet olunan muamele ya bozulur, yahut düzeltilir.

Memurun sebepsiz yapmadığı veya geciktirdiği işlerin icrası emrolunur." hükmüne; "Tetkik mercii" başlıklı 4. maddesinde ise; "Değişik: 3/7/1940 - 3890/1 md.)

(Değişik birinci fikra: 17/7/2003-4949/1 md.) İcra ve iflâs dairelerinin muamelelerine karşı yapılan şikâyetlerle itirazların incelenmesi icra mahkemesi hâkimi yahut kanun gereğince bu görev kendisine verilmiş olan hâkim tarafından yapılır. İş durumunun gerekli kıldığı yerlerde Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunun olumlu görüşü ile Adalet Bakanlığınca icra mahkemesinin birden fazla dairesi kurulabilir. Bu durumda icra mahkemesi daireleri numaralandırılır. İcra mahkemesinin birden fazla dairesi bulunan yerlerde iş dağılımı ve buna ilişkin esaslar, Hâkimler ve Savcılar Yüksek Kurulunca belirlenir. Her icra mahkemesi hâkimi, kendisine Adlî Yargı Adalet Komisyonu Başkanlığınca dönüşümlü olarak bağlanan icra ve iflâs dairelerinin muamelelerine yönelik şikâyetleri ve itirazları inceler, bu dairelerin gözetim ve denetimlerini yapar, idarî işlerine bakar.

İcra yetkisini haiz sulh mahkemelerinin muamelelerine karşı vuku bulacak şikayet ve itirazların icra mahkemesi o mahkemenin hakimidir." hükmüne yer verilmiştir.

2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanunun "Vergi Mahkemelerinin Görevleri" başlıklı 6. maddesinde, Vergi Mahkemelerinin genel bütçeye, il özel idareleri, belediye ve köylere ait vergi, resim ve harçlar ile benzeri mali yükümler ve bunların zam ve cezaları ile tarifelere ilişkin davalarla, bu konularla ilgili olarak 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanunun uygulanmasına ilişkin davaları ve diğer kanunlarla verilen işleri çözümleyeceği hükmüne yer verilmiştir.

Mevzuat hükümleri ile somut olay birlikte irdelendiğinde, İcra Müdürlüğü tarafından yürütülen takip kapsamında yapılan ihale sonucunda alınan araca ilişkin, icra müdürlüğünce verilen % 18 oranında KDV ödenmesine dair kararın, kanuna aykırılığı iddiasının şikayet yolu ile İcra Mahkemesinde çözümleneceği, mahkemenin incelemeyi, söz konusu icra dosyası üzerinde yaparak, anılan işlemin kanuna uygun olup olmadığı hususunda karar vereceği

kuşkusuzdur. Adli yargılamanın bir parçasını oluşturan bu uyuşmazlığın, İcra Müdürlüğünün tesis ettiği bir işlemden kaynaklandığı gözetildiğinde, bu işlemin yasaya uygun olup olmadığının adli yargı yerince çözümlenmesinin gerektiği sonucuna varılmıştır.

Belirtilen nedenlerle, Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nın başvurusunun kabulü ile davalı vekilinin yaptığı görev itirazının reddine ilişkin Aydın Vergi Mahkemesinin 6.5.2019 gün ve E:2019/4 sayılı görevlilik kararının kaldırılması gerekmiştir.

S O N U Ç :Davanın çözümünde ADLİ YARGININ görevli olduğuna, bu nedenle Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı'nın BAŞVURUSUNUN KABULÜ ile davalı vekilinin yaptığı görev itirazının reddine ilişkin Aydın Vergi Mahkemesinin 6.5.2019 gün ve E:2019/4 sayılı GÖREVLİLİK KARARININ KALDIRILMASINA, 25.11.2019 gününde, Üyelerden Aydemir TUNÇ, Nurdane TOPUZ ve Ahmet ARSLAN'ın KARŞI OYLARI ve OY ÇOKLUĞU İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan	Üye	Üye	Üye
Hicabi	Şükrü	Mehmet	Birol
DURSUN	BOZER	AKSU	SONER

Üye	Üye	Üye
Aydemir	Nurdane	Ahmet
TUNÇ	TOPUZ	ARSLAN

KARŞI OY

2576 sayılı Bölge İdare Mahkemeleri, İdare Mahkemeleri ve Vergi Mahkemelerinin Kuruluşu ve Görevleri Hakkında Kanun'un; "Vergi mahkemelerinin görevleri" başlıklı 6. maddesinde, vergi mahkemelerinin; genel bütçeye, il özel idareleri, belediye ve köylere ait vergi, resim ve harçlar ile benzeri mali yükümler ve bunların zam ve cezaları ile tarifelere ilişkin davalarla, bu konularla ilgili olarak 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun un uygulanmasına ilişkin davaları ve diğer kanunlarla verilen işleri çözümleyeceği hükme bağlanmıştır.

Davacı; icra müdürlüğünden satın aldığı araç için % 18 nispetindeki Katma Değer Vergisini,(sorumlu sıfatıyla) icra müdürlüğü aracılığıyla ödemiş ardından, vergi oranının % 1 olması gerektiği, bu oranı aşan kısmının tarafına iadesi istemiyle, vergi dairesine karşı dava açmıştır. Bu aşamada, icra müdürlüğünün sorumlu sıfatı sona ermiştir. Bu davada; 3065 sayılı Kanun'un, gereğince, davacının katma değer vergisi mükellefi olup olmadığı, mükellef ise yapılan satış işlemi itibari ile kanunda düzenlenen istisnalardan yararlanıp yararlanamayacağı ya da vergiden muaf kabul edilip edilmeyeceği... gibi hususlar incelenecektir. Vergi davalarını çözümleme görevi ise 2576 sayılı Kanun uyarınca idari yargı

içerisinde yer alan, vergi mahkemelerine ait bulunmaktadır.

2004 sayılı İcra İflas Kanunu'nun 16. maddesinde öngörülmüş bulunan şikayet yolu, anılan Kanun'un hallini mahkemeye bıraktığı hususlar hariç olmak üzere ve 2004 sayılı İcra İflas Kanun'u hükümlerinin uygulanmasıyla sınırlıdır.

Bu durumda, davacıdan tahsil edilen katma değer vergisinin kısmen iadesi istemiyle açılan davanın, görüm ve çözümünde idari yargı içerisinde yer alan vergi mahkemesinin görevli olduğu sonucuna varıldığından, davanın çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu yolunda verilen karara katılamıyoruz. 25.11.2019

Üye	Üye	Üye
Aydemir	Nurdane	Ahmet
TUNÇ	TOPUZ	ARSLAN